

Pirkanmaan Liitto

Lausunto Pirkanmaan energiastrategian luonnoksesta

Bioenergia ry on valtakunnallinen yli kolmensadan jäsenorganisaation ja henkilöjäsenen edunvalvoja. Edustamme toimialaa alueilta kansalliseen tasoon ja kansainvälisesti muun muassa Euroopan Unionissa. Haluamme kehittää bioenergia-alaa niin, että Suomessa on maailman parhaat edellytykset tuottaa biomassaan perustuvia kestäviä ja jopa hiilinegatiivisia tuotteita.

Pirkanmaalla on maakunnista suhteellisesti hyvä bioenergian käyttöosuus ja laaja valikoima erilaisia käyttökohteita pienistä suuriin laitoksiin niin lämmön- ja sähköntuotannossa kuin liikenteen biopolttoaineiden ja biokaasun tuotannossa. Ja lisäksi on edelleen suunnitteilla.

Pirkanmaan energiastrategia tunnistaa kokonaisuudessaan kiitettävästi bioenergian ja siihen liittyvien tuotteiden roolin maakunnassa.

Jaamme ajatuksen, että energiaomavaraisuutta on tarpeetonta tiukasti katsoa maakunnan tasolla. Laskennallisesti omavaraisuuteen voidaan kuitenkin pyrkiä. Energiavirrat kulkevat rajojen yli monta reittiä. Syytä on muistaa, että Pirkanmaalla on myös paljon kansainvälisen luokan teknologiaosaamista bioenergian osalta. Maakunnan yritykset, kuten Valmet, Doranova ja Laatukattila kasvattavat Pirkanmaan alueen myönteistä hiilikädenjälkeä muualla.

Ilolla kiinnitimme huomiota strategian mainitsemiin biohiilen tuotannon ja biogeenisen hiilidioksidin talteenoton edistämiseen. Näiden miinuspäästöteknologioiden¹ osalta haluamme kiinnittää seuraaviin asioihin huomiota:

1. Biohiilen tuotantoa syntyy parhaiten edistämällä biohiilen ja sen sivuvirtojen käyttöä. Pirkanmaan liiton tulisikin alueen kuntien kanssa ottaa aktiivinen ote biohiilen kysynnän lisäämiseksi ottamalla biohiiltä jatkuvaan käyttöön esimerkiksi viherrakentamisessa, hulevesien hallinnassa, rakentamisessa ja muussa käytössä. Biohiilen tuotannossa voidaan jalostaa myös muuten heikosti hyödynnettäviä sivuvirtoja, kuten rakennuspuuta, maatalouden sivuvirtoja, hevosen lantaa jne. ja kasvattaa merkittävästi jalostusarvoa.
2. Biogeenisen hiilidioksidin talteenotto on vasta ensimmäinen vaihe ja oleellista on kehittää koko arvoketjua, mihin kuuluu hiilidioksidin käyttö kemianteollisuudessa, polttoaineiden

---

¹ [Miinuspäästöt \(sitra.fi\)](https://www.sitra.fi/)

tuotannossa sekä pysyväisvarastointi. Maakunnan alueella ollaan jo liikkeellä asian tiimoilla. Tampereella on käynnissä Ren Gasin vetämä hanke Tarastenjärvellä² ja Tampereen Sähkölaitos on selvittänyt mahdollisuutta hiilidioksidin talteenotolle ja pysyväisvarastoinnille³. Toimialan kehitys on alkuvaiheessaan ja yhteistä kehittämistä tarvitaan. Pirkanmaan liitolle sopisi aktiivinen rooli yli maakunnan rajojen, jotta hiilidioksidille saadaan logistiikkaratkaisut ja mahdollisuus viedä se muualle Suomessa hyödynnettäväksi tai toiseen maahan geologiseen varastoon. Tämä tarkoittaisi hiilidioksidin maakunnallista logistiikkaa, putkia ja varastoja, koskevaa suunnittelua sekä kehittämistä. Hiilidioksidiverkolla voi olla paljon liittymäpintaa vetyinfran kanssa. Olennaista on myös tunnistaa, että hiilidioksidin pitkäaikainen poisto ilmakehästä on yhteiskunnalle sellainen palvelu, josta tiukkojen ilmastotavoitteiden myötä voi tulevaisuudessa olla myös Pirkanmaan ulkopuolista maksuhalukkuutta – kyse ei siten välttämättä tulevaisuudessa ole Pirkanmaalle vain lisäkustannuksista. Euroopan unioni on jo nyt lähtenyt kehittämään tähän liittyvää sertifiointikehikkoa.

Biokaasua esimerkin avulla

Kiitämme kappaleesta koskien biokaasun roolia Pirkanmaalla. Se kuvaa hyvin mahdollisuudet ja haasteet sekä asettaa johdonmukaisia toimenpiteitä. Painotamme sitä, että biometaanin (ja myös synteettisen metaanin) käytön volyymi tulee painottumaan raskaampaan liikenteeseen. Sen kehittymisessä julkisen sektorin esimerkki on merkittävä ja julkinen sektori voi tarjota kehitykselle veturiorganisaatioita.

Ehdotamme lisättäväksi toimenpiteeksi, että kunnat, kuntayhtymät ja muut näyttävät esimerkkiä kaasuajoneuvojen hankinnassa. Julkisorganisaatioiden tulee mennä puhtaiden ajoneuvojen direktiivin vähimmäisvaatimuksien yli ja aktiivisesti lisätä myös kaasuajoneuvojen määrää. Pirkanmaalla jätehuoltosektori ja osa kunnista onkin toiminut esimerkillisesti.

Henkilöliikenteenkin osalta biokaasulla on rooli vielä 2030-luvullakin, joka osana kulutusta on varsinkin pienemmille tuottajille merkittävää.

Bioenergia Pirkanmaan tärkein energialähde ja voi vielä kasvaa

Metsäenergia on Pirkanmaan kiistämättä suurin energiatuotannon osa ja sen raaka-aine tulee valtaosin maakunnan alueelta. Metsäenergian käyttö voi kasvaa enää maltillisesti, mutta sen tuotannon yhteydessä voidaan lisätä jalostusarvoa muun muassa miinuspäästöjen kautta.

Esitämme kuitenkin muutettavaksi kappaletta, joka käsittelee uusiutuvan energian direktiivin (RED3) uudistamista Euroopan Unionissa. Kyseinen kappale antaa virheellisen kuvan ja perustuu

---

² [Tampere - Ren-Gas Oy](#)

³ [Selvitys hiilidioksidin talteenotosta - Tampereen Sähkölaitos \(sahkolaitos.fi\)](#)

ennenaikaiseen päättelyyn neuvottelujen lopputuloksesta Euroopan parlamentin kannan mukaisesti. Parlamentin kanta ei myöskään ole yksiselitteisesti kappaleessa kuvatun mukainen. Kolmikantaneuvottelut komission ja jäsenmaiden neuvoston kanssa jatkuvat edelleen ja pelkästään se, mitä Parlamentti asiasta on esittänyt ei ratkaise EU:n lainsäädännön lopputulosta.

Puun rooli Pirkanmaan tulevaisuuden energijärjestelmässä on vahvasti riippuvainen siitä, kuinka EU tulevina vuosina määrittelee energiapuun kestäväksi ja uusiutuvaksi energiaksi. Euroopan parlamentti on ehdottanut, että suoraan metsästä kerättävän puumassan energiakäyttöä vähennetään asteittain vuoteen 2030 mennessä ja edellisvuosien käyttömäärää ylittävää osuutta ei lasketa uusiutuvaksi energiaksi. Tavoitteena on käyttää puuta ensisijaisesti korkeamman jalostusasteen tuotteina ja edelleen hiiltä sitovassa muodossa, joten teollisuuden sivuvirtojen hyödyntäminen energiakäytössä määritellään ehdotuksen mukaan edelleen kestäväksi.

Toimenpiteissä on tunnistettu hyvin terminaalien ja tieverkon kunnossapidon tarve ja maatalouden sivuvirtojen käytön kehittäminen.

Oljen osalta strategia antaa tarpeettoman kriittisen mielikuvan. Liiton tulisi sen sijaan kehittää niin oljen kuin muidenkin sivuvirtojen arvoketjun synnyttämistä. EU komission skenaarioissa⁴ tulevien vuosikymmenien suurin kasvu tulee maatalouden sivuvirroista ja energiakasveista. Pirkanmaalla nämä ovat vielä lähes hyödyntämätön potentiaali, jonka kehittämisen strategia voisi tunnistaa vahvemmin.

Lisätietoja lausunnostamme antaa Hannes Tuohiniitty
hannes.tuohiniitty@bioenergia.fi / 040 1948628

Helsingissä 3.2.2023

Harri Laurikka
Toimitusjohtaja
Bioenergia ry

---

⁴ EU komissio, 2020. [EUR-Lex - 52020SC0176 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)